

DONGÓ

A Garabonciás

XI. év. 17. szám. 1913 szeptember 1. Cleveland, O.

LABOR DAY.

SZÁLLÓ-IGÉK.

—o—

Ezt is a spiritusz felekezet temeti el.

Rosetonban, (N. Y.) az istentiszteletet "upstairsen" tartó spiritusz felekezet egyik tagja elköltözvén ez árnyékvilágból, az életben maradt testvérek az elhunyt végtisztesség-tételére lelkész nélkül, egy gyászkoocsis temetést rendeztek, hogy annál többet áldozhassanak a spiritusz-kultusz oltárán. Lassan indult a gyászmenet kezdetben, de a mikor a koocsis mind-mind gyorsabb tempóban hajtott, a gyalogoló bodik utána kiabáltak: "Lassan a testtel, hé!" A koocsis azonban rájuk sem hederítve, a minden élők útjának közepén hagyta őket. Ezután a bodik haragjuknak nagy voltában alaposan felszították a spiritusz oltár-tüzét és beállították a helybeli paphoz pecsétetes levél irányában; mert ők tisztességesen eltakarították a megboldogultat s egyuttal meginvitálták a papot a halotti toron leendő részvételre. Mivel a pap egyik kérésnek sem tett eleget, a tisztelt felekezet egyik hive bánatos gerjedezésében elnézte tévedésből a pap fogason lógó kabátját. Így vett részt legalább a kabát pap nélkül a halotti szertartás utolsó aktusán. Természetes, hogy azután visszavándorolt az avatlatlan kezekből tulajdonosához.

Most, ha valaki semmivel se törődve, pusztán a spiritusznak áldoz, ráolvassák ott a fönti mondat.

Megakadt, mint a gary-i vőfély a tortán.

A West Virginia állambeli Garyn nagy lakodalom volt. A nagyvőfély ugyancsak kitett magáért, de mikor a menyasszonyi tortára került a sor, csődöt mondott a nagyvőfély tudománya és nem tudott verset mondani a tortáról. Fogadott tehát egy "helper", aki helyette kiverselje a tortát, de a "helper"-nek is beletrött a bicskája a verselésbe. Nagy akadozás után végre kinyögte, hogy "éljen a tizesi menyasszony torta."

Ha valaki felesül valamibe, azt mondják ott róla:

— Megakadt, mint a nagyvőfély a tortán.

Kiruházkodott, mint a brantfordi bodi.

A canadai Hamiltonban nagy lakodalom volt, a hová a brantfordi bodik is elmentek nagy számban. Az egyik brantfordi bodi nagyon forgott a leányok körül, de a leányok nem igen vették figyelembe, mivel a bodi nemrég amérikiás volt és még az óhazai bekecsben parádézott a lakodalmon. A bodi észrevette a dolgot és mikor az egyik vőfély a nagy meleg miatt levetette a kabátját, a zöld bodi szépen beleöltözködött és bucsu nélkül elzónázott Brantfordra.

Ha valaki kérdezetlenül elnéz valamit, azt mondják ott róla:

— Ez is kiruházkodott.

Költeni kell neki, mint az east chicagói "bodik"-nak.

Nagyban mulatoztak az east chicagói bodik az egyik magyar szalonban. Későre járt az idő és a miszisz utánuk ment, hogy balagjanak haza; mert különben becsukja az ajtót és be nem ereszti őket. A bodikat azonban nagyon elfogta a virtus és nem hallgattak a miszisz szavára. A miszisz így hát ki is csukta őket, s a bodik kénytelenek voltak éjszakára meghuzódni a szalons istállójában. Mikor végigdőltek a szénán, valami gyanus kaparást hallottak és ettől úgy megijedtek a bodik, hogy vasvillára kaptak és elkezdték ütni a kísértetnek

vélt valamit. Reggel azután kiderült, hogy a kísértet a szalonsné kotlója volt, amely ijedtében fölrepült és a sötétben a szó szoros értelmében fölakasztotta magát a rácson.

A szalonsné megtudta a dolgot és azt mondta a bodiknak, hogy neki nincs több kotlója és azért most ők üljenek a tojásra és költsék ki a csirkét.

Ha valaki kellemetlen helyzetbe kerül, azt mondják róla East Chicagóban:

— Ennek is költeni kell.

—o—

Törvény előtt.

Bíró: Csodálom, hogy ön, művelt ember léte arra ragadtatta magát, hogy a feleségéhez egy poharat vágott.

Vádlott: Ismeri bíró ur a feleségem?

Bíró: Nincs szerencsém.

Vádlott: No azért, mert ha ismerné, azon csodálkozna, hogy miért nem vágtam hozzá a fürdőkádat.

—o—

Megnyugtató.

— Ah, doktor ur, hogy szenvedek. Azt hiszem, nem találok enyhülést csak a sirban.

— Legyen nyugodt, minden lehetőt megteszek az érdekében.

—o—

Honfitárs!

Tiszteljen meg az, ami a fában a legkeményebb, ha ellopod a más Dongóját!

INGYEN! = INGYEN!

A Dongó minden egész éves új előfizetője ingyen kapja meg a Dongó nagyszerű jubileumi számát.

Aki két egész éves új előfizetőt szerez a Dongónak, az megkapja a diszkötésű jubileumi számot, melynek ára egy dollár 50 cent.

A jubileumi számot bárhová ingyen elküldjük egy dollárért.

Vidéki krónika.

Bártenderek piknike.

Három mekeesporti bártender erősen fölkészülve kiment pikniket tartani a zöldbe. Persze alaposan fölpakoltak. Egy nagy kosarat csirkesülttel pakoltak tele, de a testi italokról sem feledkeztek meg, sőt magukban is jó porciót vittek annyira, hogy a zöldben hamarosan elnyomta őket a buzgóság és a csirkepecsenyévei megrakott kosár mellett horkoltak. A nagy horkolásra arra vetődött egy kíváncsi fehér tehén s látván a bodikat ártatlanul aludni, leemelte a kendőt a kosárról és ő kezdte kóstolgatni a csirkepecsenyét, majd hálából az egyik bodi fülét kezdte nyalogatni. A szeretetteljes nyalogatásra aztán fölébredt a bodi s látván, hogy csak egy négy lábú tehén nyalogatja, éktelen lármával keltette föl a másik két bodit.

Erre aztán meg a négy lábú tehén is jobbnak látta elszaladni.

A fejkeszkenő.

Nagyban kínálgatja a gyalogkereskedő a különböző szép fejre való kendőket az eptoni bodiknak, hogy prezenteljék meg egygyel a misziszt. De a bodik bizony kitértek a vásárlás elől, mert azt mondják, hogy főburdos akár-melyikük szívesen lenne, de kendőt bizony akkor sem venne egyikük sem a miszisznek, mert az olyan főburdosságnak nem ér semmit.

A brucetoni olasz ujság.

Az ujságügynök Brucetonban kollektált. A ház mellett, a hől éppen az előfizetéseket szedte, kecskék legelészték. A kecskék nemcsak a füvet csipegették, hanem ha véletlenül egy-egy papírdarabot találtak, azt is megették.

Ezt látva az egyik bodi, busan mondta:

— Lám, az olaszoknak nem is kell ujságot jártni, mert a kecskékük kinyomja a kész ujságot!

A zug-szalonos komasága.

Kalamazoo-ban az egyik élelmes bodi kisütötte, hogy minek fizessen ő italmérési engedélyért, mikor anélkül is lehet mérni. Mérte is az italt rendületlenül, sőt annyira ment a bátorsága, hogy még a rendőrnek is eladott italt. De meg is járta; mert hamarosan automobilon jöttek érte a rendőrök és komának szólították. A miszternek száz dollárjába került a komaság, de meg is fogadta, hogy ezután a rendőr helyett a rendőrségi autóbilt itatja le.

A gyilkosság.

Egyik alliancei miszter nagyokat mulatott a szalonban. Italozás közben megéhezett és átrándult a közeli vendéglőbe egy kis harapnivalóra, hogy aztán annál jobban csusszék az ital. Az étkező azonban be volt már zárva, s a tulajdonos nagyobb biztonság kedvéért székkal betámasztotta az ajtót. Az éhes miszter, akinek szeme ugyancsak káprázott, ijedtében embernek látta a széket és a közeli sarokra futott rendőrért, akinek lelkendezve ujságolta, hogy az étkezőben gyilkosság történt, s az áldozat ott fekszik az ajtó alatt. A rendőr odasielt, s az áldozat helyett az ajtó alatt találta a széket, s a szék alatt egy nyugodtan pihenő fehér macskát. A jelentő miszter egyszerre kijózanodott és úgy elszélt, hogy két napig nem látta.

H. Evert & Co.

A legnagyobb szabadalmi iroda.

Jenkins Arcade Building,
Pittsburgh, Pa.

KERESSEN PÉNZT!

uj és hasznos találmányokkal.

Ha valami új eszméje akad, írjon a

FELTALÁLÓK

KALAUZAÉRT

és a találmányok jegyzékért, melyeket már várva várnak a gyárosok.

Alig várja már az ipari világ, hogy feltaláljanak egy összehajlítható tojás elhelyezésre alkalmas dobozt, postai szállító és felvevő készüléket, tartót spárgából csomagokhoz, összehajlítható kosarat, csomagok részére erős postaszákokat és táskát levélhordóknak.

Továbbá nagy és állandó kereslet mutatkozik a következő találmányok után is:

Olesó Automobil gumike-rekek, ajtónyitó és csukó szerkezet, az automobiloknál a gázolin gazdaságosabb használatát biztosító szerkezet, olesó és megfelelő szél-felfogó készülék, jobb fűtő és világító rendszer, javított biztonsági fék, javított függönyök automobilon vihar ellen készülék, mely az automobilon rázását csökkenti.

Irodai órák:

Reggel 9 órától este 6-ig.

H. C. EVERT & CO.

Jenkins Arcade Building,
Fifth & Liberty Aves.
Pittsburgh, Pa.

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

KERESSEN PÉNZT!

LAP-VÉLEMÉNYEK.

A „**Temesvári Hirlap**” c. elterjedt napilap augusztus 6-iki számában „**Magyarok Amerikában**” című másfél hasábos cikkben foglalkozik a „Dongó” jubileumi számával és a többi között ezeket mondja:

„...Mialatt itthon a litteratúrában és pikturában a legkülönbözőbb idegen irányok kapnak erőre és hódítanak: verlainizmusok és marinettizmusok, ott, tullan a tengeren a népies magyar művészet in floribusz virágzik. És ha néha-néha egy-egy friss hajtását, zamatos termését átküldi hozzánk, olyan kedves, valódi és hamisítatlan magyar illat árad belőle, rezeda és levendula illata és olyan igazi magyar színeket lát a szemünk: muskátli és pity-pangszíneket és olyan hangokat hallunk: furulya- és cimbalom-muzsikát, amilyent itthon, az „ó-hazában”, honi zenészekről, költőktől és festőktől ritkán élvezhetünk, nagyon ritkán.

Ma reggel egy folyóiratnak tizedik évi jubilaris számát hozta a posta. Neve: Dongó. Hatalmas, gyönyörű kötet, olyan, **amilyen jubilaris szám Magyarországon ezerhét esztendő óta egyetlenegy sem jelent meg.** És első oldalától az utolsóig Amerikába szakadt magyar írók irták és festők illusztrálták...

Az a füzet kivándorlásra csábitás magyar írók és művészek számára.”

A nagyváradi „**Szabadság**” c. ugyancsak elterjedt és tekintélyes napilap így ír:

„Amerikában, Clevelandban adják ki az amerikai magyarok kedvelt tréfás lapját, a Dongót, amelynek szerkesztősege most abból az alkalomból, hogy a lap tiz esztendeje áll fenn, gyönyörű jubileumi albumot adott ki. A majdnem kétszáz oldalas album úgy külsőleg, mint belső tartalmát tekintve, fényes bizonyítéka annak, hogy túl a messzi Oceánon is milyen erős, milyen hatalmas a magyar sajtó.”

A „**Pesti Napló**” aug. 3-iki számában három hasábos cikket közöl „Magyar vitézség Amerikában” címen. A cikket Dr. Kacziány Géza írta Pivány Jenőnek a Dongó jubileumi számában megjelent és azóta mindenféle nagy feltűnést és elismerést keltő történelmi dolgozatáról.

Ugyancsak a „Pesti Napló” aug. 6-iki számában egész terjedelmében közli Kemény Györgynek „A magyar nóta Amerikában” című cikkét, ami a Dongó jubileumi számában jelent meg. Ugyancsak abban a számban így ír a „Pesti Napló”:

„Szép kiállítású, vaskos füzet fekszik előttünk, a „Dongó” nevű magyar nyelvű amerikai folyóirat jubileumi száma. A lap Kemény György szerkesztésében ezelőtt tiz évvel indult meg. E tizéves forduló alkalmával jelent meg ez a füzet, amely tanusítani hivatott, hogy a „hazátlanul bolyongó” honfitársaink kinn Amerikában sem feledkeznek meg anyanyelvükről, s az angol nyelv hatalmas tengerében is ime ilyen elég hosszú életet tudtak biztosítani egy magyar nyelvű lapnak, amely a legsúlyosabb anyagi gondokkal terheltén indult el célja felé, s ma is inkább a lelkesedés tüzetől hevítve, semmint anyagi konszolidáltsággal követi kitűzött eszméjét: „A bátorításra szoruló felvidítást”. Közöljük a jubileumi füzet egyik cikkét, a melyet a lap szerkesztője irt.”

„**Az Ujság**” című budapesti napilag aug. 5-iki számában „Egy amerikai magyar ujság jubileuma” címen így ír:

„A Clevelandban Dongó név alatt megjelenő humoros lap most ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját. Ennek emlékére egy 148 oldalra terjedő gazdag és változatos tartalmu és értékes rajzokkal illusztrált szépirodalmi melléklapot adott ki. A jubileum s az ünnepi szám beszédes bizonyossága annak, hogy a lapot odaát becsülik és szeretik, s hogy magyar szellemi erővel becsülésre méltó színvonalon is tartják. A lapot alapítása óta Kemény György szerkeszti elismeréseméltó gonddal.”

A birka.

A lackawannai Árpadosok elhatározták, hogy az egylet javára mulatságot rendeznek. Egyik buzgó tag azt ajánlotta, hogy vegyenek egy bárányt és azt sorsolják ki a mulatságon. A tagoknak tetszett az ajánlat és az ajánlót bízták meg bárány megvételével. Hát meg is vette a bárányt és naponta megfürösztötte, hogy szép tiszta legyen. A mulatság reggelén a tisztelt birka belepusztult a fürösztésbe. Az illető rögtön kocsit fogadott és vett egy másik bárányt. Mikor azonban kivitték a mulatság színhelyére, a birka leugrott a kocsiról és kitört az egyik lába. Mivel pedig mást nem lehetett már venni, azért erősen föl pántlikázták a bárányt, különösen pedig az eltört lábat. Hogy pedig a közönség érdeklődni kezdett a birka bicegése miatt, a bizottság úgy magyarázta a dolgot, hogy a birka azért biceg; mert szoritja lábát a pántlika. De azért a dolog jól sikerült; mert a birka 25 dollárt jövedelmezett az egyletnek.

—o—

Földikém!

Ne tudj aludni, ha potyán olvasod a Dongót!

Holland-America Line

New York — Rotterdami szolgálat.

Ausztria, Magyarország, Románia és Galiciából jövő és oda utazó utasok részére.

RÖVID ÉS CÉLSZERŰ

VONAL

nagy és gyors postahajókkal.

A magyar kormány és a Holland-Amerikai vonal közt létrejött egyezség folytán szállíthatunk utasokat, a kiknek utlevelük van a hatóságok részéről való legkisebb megakadályoztatás nélkül.

Harmadosztály kényelmesen berendezve házaspárok és családok részére 2—4—6—8 ágygyal.

Közelebbi felvilágosításért és hajójegyekért forduljanak e címre:

HOLLAND-AMERICA LINE
39 Broadway, NEW YORK.

SEJTELEM.

- Mi a foglalkozása, nagysád?
- A női jogokért küzdök.
- Szóval: hajadon.

CSAK MAGYARUL.

I.
ERTESITE' S!

Tisztelettel ertesítjük a Schenectady-i Magyarokat hogy Augustus hó 10 in D. C. 10 orakor a Crane str, 9 ave corner Angol Ref. templomban az új kenyerre való szent Vacsora Kiosztással Egybekotve Isten tisztelet tartatik.

Az Isten tiszteleti. Hamory S. H. Lajos Hudsoony Ref lelkesz Tartya.

Mindin magyart vallas kulom-sig nelkul szivesen latjuk

Tisztelette! a Egyhivok

II.
HIRDETÉS

A Daytoni Westsziédi összes magyar férfi és női egyletek elha-

táro zásából egy nagy szabású PIKNIKÉT RENDEZ az árvir által Karosult Dayton város részére a Liszák féle farmon

1913 Augustus 3 an araz vasarnap

Beléptidy ugy férfi, mint nő, valamint jegyletitag, vagynem, 25c.

Eszközlemdő mulattató játékok ugymint Báb dobás labdával fazék übés bekötöt szemel.

Bábdobásnál 5c három labda és egyjól találb doboasért kapjutalmul egy szivart nők egy 5c tes cjsz krémet.

Fazék ütésnél egyjól találb ütésérb a férfi kap ketszivarta nőpedig két 5c tes cjszkrémet.

A talpalávalót a Westsziédi rézbanda szolgáltatja fölváltva.

A motorok indulnak minden órában a Dakota stribről.

Witeldij személyen ként 10c.

Azon egléti tagok ugy férfi mintnő akimegnem jelen 75c tel büntet ve léssen az egylete által.

Hűsítőkről gondos kodva van.

Kérjük az öszmagyarság pártfogását.

A Bendezőség.

Ió Magyar Gulyás és Lonesról gondoskodva van.

THE GREAT CUNARDERS

MAGYAR
AMERIKAI VONAL

Egyenes összeköttetés NEW YORK és FIUME között. Magyarország bármely része könnyen elérhető a Magyar Államvasutak vonalain

SAXONIA - 14,270 tons.

IVERNIA - 14,210 tons.

CARPATHIA - 13,600 tons.

also **PANNONIA and ULTONIA.**

New York — Flume \$36.00

Flume — New York \$31.00

és \$4.00 fejadó

Trieszt — New York 29.00

és \$4.00 fejadó

Felvilágosításért forduljon

CUNARD STEAMSHIP Co. Ltd.,

21-24 State Street, New York,

vagy a helyi ügynökhöz.

MUFFOL MISKA

főburdos vélekedései.

Jesszeri! Aszondik, hogy én a zerköcsöket rontogatom, merhogy kibeszélem, akít innen onnan hallok meg látok. Hát mondok ha nem csinýának íjesmit, hát én se szólok semmit, de ameddig csinýának, hát csak kimondom. De jazér tripuskát nem komendálok senkinek. Mer a zember csak maraggyék ember oszt ne csajja az természetet. Jubecse!

A red dseketi michel brencsen a zegyik miszter muffolni akart oszt hogy mán minden redibe vót csak a tehenet kellett megkötni, hát a miszter elment a tehenér a zerdőbe oszt addig a főburdos maly elmuffolt a miszisszel. Hát szerencséseje vót a miszternek, hogy idelyébe meggyütt, mer külömben bály lett vóna.

A zegyik ágentos meg igen komendálta a Dongót a zegyik micsel brencsi burdos háznál, de kigyütt egy katonás miszisz oszt aszonta, hogy aki megorderoli a Dongót, hát annak raduvéba muffolni kell. Hát megilyettek a bodik, de aszondi a zágent, hogy mán miszisz pedig magának kéne a Dongó, merhogy abbul főburdost is lehet szerezni. Hát mérgecs lett a miszisz, hogy aszondi ő nem grinór oszt lyobban tudí a móggyát, mind a Dongó.

Egy vittman kriki bodi meg elszöktetett Colombusbul egy misziszt oszt raduvéba be is vásárolt mindent, ami egy házho kell. De órajtosan meglyárta, mer mi-

kor a zelső vaesoráho akart ülni a miszisszel hát csak betoppant a miszter oszt a bodi raduvéba elépett. Így oszt lyól lyárt a miszter, merhogy nekimaratt a házi butor.

A gérii hatos plézen meg rossz világ lyár a főburdosokra, merhogy a zegyiket a miszter kihajjintotta a zablakon. Hát nem ojjan könnyü a főburdosí biznic, mind ahogy asztat sokan gondollik.

A zegyik alijanci nagyfülü bodi meg mindég a sarkába vót egy görlinek, de a görli nem lájkolta oszt meg is monta a nagyfülünek, hogy mennyen a pokolba. Eccer oszt a görli sógra is beleszólt a dologba, hát a nagyfülü leeriszette a zöt fontos fileit oszt elmuffolt, mer nem akarta, hogy a képén járják el a csárdást.

Rosetonba meg a zegyik főburdost kiesászolták oszt hogy kofa móggyára sokat lyárt a szája, hát a vót miszisz elment utána oszt egy zsebkendőbe kötött kövel ojjant vágott a fejére, hogy a szályas bodi még most is dadog tüle. De hát ugy kell neki, mer minek lyár a szája, mind a pitle.

De most mán elég is lesz a lyóbul, mer léber dére készülök egy kis báldra, ahun egy miszisszel kell eljárni a kállai kettöst. Jubecse!

SZIVES TUDOMÁSUL.

Örley Béla ur meg van hatalmazva Illinois és Indiana államokban előfizetéseket fölvenni és nyugtázni.

*****
**FIRST HUNGARIAN
 SUPPLY CO.**

Lengyel Sándor és Tomay György
 tulajdonosok.
 308 SOUTH MAIN ST., AKRON, O.

Dusan felszerelt raktár mindenemű importált magyar phonographokból és phonograph lemezekből.

Nagy választék mindennemű ékszerekben, arany, ezüst és nickel órákban és óraláncokban. — Mindenféle ima és olvasókönyvekben, tajték pipák, szivar és cigaretta szipkák, selmeci pipák és pipa szárak. — Valódi importált magyar dohányok, hangszerek stb.

*****

A

GYOMOR**A GYOMOR A FŐ, A
TÖBBI MIND UTÁNA JÓ**

Azok tudják ezt legjobban, a kik egy fél éjszakai lumpolás után másnap betegen kelnek föl. A gyomruk szinte kiabál, hogy vele igazságtalanság történt. Ne ki több dolgot adtak a rendesnél s ezt is szokatlan időközökben, vagyis nemcsak reggel, délben és este, hanem hajnaltól éjfélig, — ha kicsinyenként is — folyton tömték. Most aztán ott van, hogy nem tudja megemészteni s ezáltal kénytelen beteggé lenni az egész szervezet.

Kivel nem történik ilyesmi manapság. Nincs olyan ember, de van, akinél nincs készenlétben a

PARTOLA

Az Orvos Cukorka Alakban.

**Gyomor- és vértisztító
GYÓGYCUKORKA**

Pedig tudvalevő dolog, hogy ez a szer a leghibiztosabb segítség ilyen esetekben.

Aki még nem szerezte volna be ezt a nélkülözhetetlen szert, siesen rendelni egy dollárért egy nagy bádogdobozzal e címen:

PARTOS**PATIKA****160 2nd Ave. New York**

CLEVELANDI MIEGYMÁS.

—o—

A Pecsők Pali szalonjában nagyban mulatozott egy suszter és egy molnár. Nagyon megtetszett nekik a "Makra pipám de takaros" kezdetű nóta és egész este azt dalolták. Másnap azután nagy volt közöttük a fogadás, hogy melyik nótát is dalolták ők az elmúlt éjjel, de nem tudtak rájönni. Titokban azután egyik is meg a másik is elment Pecsökhöz megkérdezni, hogy mit is daloltak ők nála? Pecsök azután megmondta nekik. A molnár dühösen a homlokára ütött: "Éjnye, csak a pipa jutott volna az eszembe, akkor a nótát is tudtam volna. Így meg elvesztettem a fogadást."

*

A medinai bodik Clevelandban voltak bandát fogadni, csak-hogy bajuk volt a nagybögövel, amit nem tudtak elszállítani és csak négyszeri próbálkozás után sikerült nekik a dolog. De nem is tanácsos most előttük emlegetni a brugót.

*

A Rawlinsong nagy volt az ijedelem; mert az egyik házban meggyult egy nadrág. Az önkéntes tüzoltók ugyancsak szaladgáltak és hordták a vizet. A dologból nem lett nagyobb baj, csak az egyik bodinak megégett öt ujjja. Büszkéek is most a rawlingsi önkéntes tüzoltók.

*

Két "medicini" bodi mulatozás közben kisütötte, hogy el kellene menni a Woodlandra egy kis székelgy gulyás irányában. Az egyik ugyancsak erősködött, hogy ő fizeti a kosztolást. Be is vágtak a bodik koponyánként három porció gulyást, de mikor fizetésre került a sor, az ígérő bodi nem volt sehol. Így azután a másikkal kellett fizetnie a gulyásért, de meg is fogadta, hogy nem megy többé potya gulyásra.

Az egyik magyar szalonos éjfélután elment pihenőre, de feledékenységéből a szalon ajtaját nem csukta be, sőt a világot is égve hagyta. Az arra járó rendőr észrevette a dolgot, elhívta egy másik társát, benyitottak a szalonba és megnézték a regisztert. A pénz is ott volt. Kivettek belőle öt centet, beledugták az automata zongorába és a muzsika mellett elkezdtek sörözni. A muzsikára éjjeli parádében lejött a szalonos kezében revolverrel. Mikor meglátta a rendőröket, majd kövé lett az ijedelemtől. Az egyik rendőr nyakon csipte és éjjeli díszben az utcára tuszkolta azzal a biztatással, hogy ingyen "rájdot" kap. A szalonos kérésre fogta a dolgot és a nevető rendőrök visszaengedték azzal a figyelmeztetéssel, hogy máskor csukja be a boltot és vigye el a pénzét.

—o—

Ki a hibás.

— Hát feltörte a Geldglanc bankár pénzszekrényét, ugy-e?

— Fel én, de annak is a bankár ur az oka.

— Nana!

— De biz úgy! Eleget kerestem a kulcsokat a lakásban; minek vitte megával?!

PIÓCA MAGYAR FÖLDBEN!

Az egyedüli biztos és jó orvosság mindennemű betegség ellen. Használja ezt a régi elismert jó orvosságot. Egész Amerikában egyedül csak én importálom. 5 darab hazai földre csomagolva csak \$1.00, 12 darab ára \$2.00. A szállítást én fizetem. KERESKEDŐK és GYÓGYSZERÉSZEK KÉRJENEK KÜLÖN ÁRAJÁNLATOT.

EMILNYITRAY

IMPORTER OF
BOOKS, SMOKER'S ARTICLES AND JEWELRY
MAGYAR HÁMSZÉR-ZENEMI-ÉKSZER-PIPA-
ÉS KÖNYVKERESKEDŐ
77 FIRST AVENUE
NEW YORK CITY

\$ZEPE\$\$\$

A LEGRÉGIBB MAGYAR KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓ-JEGYIRODA OHIO ÁLLAMBAN.

Legbiztosabb pénzküldő és hajójegyiroda Amerikában. Hazai ügyek pontos és szakszerű ellátása. Honfitársak minden ügyben forduljanak hozzá. Címe JOS. L. SZEPESSY, 9117 Buckeye Rd., CLEVELAND, O.

MAGYAROK AZ AMERIKAI POLGÁR-: HÁBORUBAN. :

Pivány Jenő nagybecsű történelmi munkája magyar és angol nyelven, díszes vászonkötésben megrendelhető a Dongónál

EGY DOLLÁRÉRT.

Minden magyar házban meg kell lennie ennek a nagyszerű munkának, amely a magyarság dicsőséges szereplését hirdeti.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY.
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

Előfizetési ár:

Amerikában egy évre \$2.00
Magyarországra " " \$2.50

10613 Earle Ave., CLEVELAND, O.

Egyes szám ára 10 cent.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER PUBLISHED
SEMIMONTHLY.

Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered at the Cleveland, O., Post Office as
Second Class Mail Matter
February 15th — 1903 under the act of
March 3, 1879.

VIGYÁZÓ JÁNOS MEGFIGYELÉSEI.

A napokban összetalálkoztam egy derék loraini magyar emberrel, aki örömmel újságolta, hogy sikerült lefőznie az "ájrisokat", akik lenézték és becsmérelték az angolul nem igen beszélő "haukikat". A beszélgetés során kiderült, hogy az én loraini magyaram a Dongó jubileumi számával főzte le az "ájrisokat". Megmutatta ugyanis a csufoskodóknak a Dongó jubileumi számában Pivány Jenő angol tanulmányát az amerikai polgárháboruban szereplő magyarokról és a csufolódók nagyon megváltoztak. Az egyik idegen-gyűlölő még bocsánatot is kért tőle: mert szerinte neki fogalma se volt arról, hogy a magyarok oly fontos szerepet játszottak Amerika történetében.

Mondhatom, hogy együtt örültem a loraini magyarral; mert hi-

szen ideje volt már, hogy sok tanult és még több tanulatlan embernek rólunk táplált halvéleményét megváltoztassuk. És a Pivány Jenő történelmi tanulmányánál nincs erre hathatósabb eszközünk. Csak azon csodálkozom, hogy a félreértett, meg nem értett magyarok nem igyekeznek élni ezzel az eszközzel.

Perényi Béla new yorki honfitársunk például megrendelt több példányt a Dongó jubileumi számából és azokat elküldte befolyásos amerikai ismerőseinek, akik közül Saulsbury szövetségi szenátor nagy elismeréssel szól a Dongó jubileumi számáról és egyúttal az amerikai magyarság intelligenciájáról. Ez a levél mindenesetre fontos reánk nézve; mert hiszen a nyilatkozat egy politikailag nagyon fontos ember szájából jön.

A Dongó kiadóhivatala sokfelé elküldte a jubileumi számot ingyen és az amerikai lapok nagy része elismeréssel szól a magyarság fontos történelmi szerepléséről. Szóval az amerikai közvélemény elé kerültünk és pedig nagyon kedvező világításban. Csak hogy a kis Dongó ezt a propagandát nem csinálhatja egyedül. Jóindulatu, áldozni kész magyarokra van szükség, akik hajlandók terjeszteni dicsőséges hírnevünket.

Minden magyarul helyen van egynehány olyan ember, akihez a Dongó jubileumi számát el kellene juttatni, hogy megváltozzék rólunk az amerikaiak véleménye. De ez csak úgy lehetséges, ha mindenfelé akadnak lelkes, áldozatkész magyarok, akik megszerzik a jubileumi számot és eljuttatják az illetékes tényezőkhöz. Ezzel elsősorban kiszámíthatatlan erkölcsi hasznot hoznak az amerikai magyarságnak és egyúttal újabb munkára serkentik azokat, akik a magyarság jó hírnevéért munkálkodni hajlandók. Én meg vagyok győződve, hogy Amerikában több ezer olyan magyar van, aki egy dollárt áldozhat arra, hogy a magyarság hírnevének használjon.

Egy tót nemzetiségű ember azt mondotta nekem, hogy, há a tótokról, azoknak amerikai szerepléséről irtak volna ilyen könyvet, akkor abból a könyvből nem győztek volna eleget nyomtatni; mert a tótok eljuttatták volna azt a könyvet Amerika minden zugába. Eddigelé a Dongón és egykét lelkes magyaron kívül erre a szerepre vajmi kevesen vállalkoztak. Pedig ugyancsak szükségünk van a folytonos meggyanúsításokkal szemben annak beigazolására, hogy itt nekünk nemcsak az izmos karok ereje révén, de történelmi szereplésünk révén is vannak néminemű jogaink.

Jóraláló magyarok kerestetnek tehát, akik ebben a nagy munkában vállvetett erővel együtt akarunk dolgozni.

Jóraláló magyarok.

A mult szám megjelenése óta a következő jóraláló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

B. Horváth Lajos Milwaukee, Szemán Lajos Clymer, Hegedüs Pál Lackawanna, Szabó István Barberton, Kéri Imre South Bethlehem, Gondos Péter Bridgeport.

Fogadják mindnyájan a Dongó köszönetét.

ELISMERŐ LEVELEK.

A Dongó jubileumi számára vonatkozólag utóbbi időben a következők küldtek elismerő leveleket:

Konta Sándor New York, Hoffmann Géza konzul Bécs, Sinmon F. Wheeling, Burdahán Mihály Bradley, Horváth István Baxter, Bridgeporti 48-as B. S. Egylet, Fáy Nándor New York, Hegedüs Pál Lackawanna, Vash András Racine, Fresco E. Amsterdam, Simon Károly Lorain, Arany J. Lorain.

A jövő számban folytatjuk a névsort.

Babona-segítség.

Biró: Maga is résztvett a betörésben? Hiszen maga már öreg ember, hát miben segíthetett?

Vádlott: Kérem alásan, — szorítottam a hüvelykujjamat.

A "DONGÓ" POSTÁJA.

Többeknek. Köszönet a jóindulatu megemlékezésért. Sose bossantsa önöket az a kis rugdalózás. Mulassák ki magukat a leánykék.

R. J. N. Leközöljük abban a reményben, hogy változtat majd valamit a sajnálatos viszonyokon.

K. J. Hát ebből is faragunk valamit.

N. I. Elrántjuk a kotló nótáját.

J. S. Kivánságát teljesítjük, de nem posta fordultával.

G. L. Muffol gondjaira bízunk.

Sz. J. Köszönjük. Kidongani való akad bőven, csak a betegek nagyon ritkák.

S. D. Lesz belőle valami.

T. J. Hát az ilyesmi néha akaratlanul is megeshet és azért nem kell neheztelni. A küldött dolgokat fölhasználjuk és pedig csak lehet, akkor képpel.

K. K. A küldötteket kidongjuk, az ígért betegeket várjuk.

T. M. Nem tudunk rajta eligazodni és így nem donghatjuk ki.

S. F. Az eseteket megkaptuk, de a betegekért sem haragudtunk volna.

J. L. Nem lehet ám mindent egyszerre kidongani. Majd sorra kerül valamikor.

H. P. Köszönet a jókivánságért és a betegekért. A küldött dolgokat felhasználjuk.

F. E. Igaza van, de hát nagy állatkert ez a világ.

V. A. A jubileumi számot elküldtük.

P. B. Csak ütni kell a vasat.

S. K. Erre nem tudunk feleletet adni. Tessék aziránt megkérdezni az illető lap „ájris” vezetőjét.

Több dologról a jövő számban szólunk.

Bíró előtt.

— Bűnösnek érzi magát?
— Ártatlan vagyok.
— De hisz a vizsgálóbíró ur előtt bevallotta a bűnösségét.
— Igen kérem, nagyságos ur, de azóta a védő ur meggyőzött engem arról, hogy ártatlan vagyok.

—o—

Nem tehet róla.

— Látja, én magának szigorúan megtiltottam a borivást és éppen tegnap láttam bemenni egy koresmába.

— Ejnye, de be lehettem rugva!

Nyugodt.

— Nem féltékeny doktorné az ura pácienseire?

— Csöppet sem! A férjem állatorvos.

TELEPHONE: FRANKLIN 3391.

JOHN NÉMETH

VOLT CSÁSZ. ÉS KIR. KONZULI ÜGYVIVŐ.
PÉNZKÜLDŐ, HAJÓJEGY ÉS KÖZJEGYZŐI IRODÁJA.
SÜRGÖNYI PÉNZKÜLDÉS
POSTAI PÉNZKÜLDÉS, ÓHAZAI ÜGYEK ELINTÉZÉSE.
HAJÓJEGYEK. — FARMOK VÉTELE ÉS ELADÁSA. —
ÁRU OSZTÁLY.

457 WASHINGTON STR.
1597 SECOND AVENUE

NEW YORK.

EUROPÁBA

GYAKORI INDULÁS.

Elsőrangú harmadik osztályú és fedélközi ellátás a

NORTH GERMAN LLOYD

gyors és hatalmas hajóin.

— MÉRSÉKELT ÁRAK. —

Menetrendért, hajójegyért vagy egyéb ügyekben forduljon alábbi címre:

OELRICHS & CO., General Agents, vagy a megbízott helyi képviselőkhöz.

A KI VALÓDI MAGYAR BORT AKAR INNI KÉRJEN

Palugyay J. és Fiai

personál világhírű cég által töltött és csakis eredeti ládákból szállított borokat.

VIDDER EMIL

40 Ave C.
NEW YORK.

képviselő.

Egyedüli képviselője a **Salvator forrás** ásványviznek.

VETERÁN PESTA

régí amerikás és Zöldfülü Marci.

No Marcink, hát itt van a mi ünnepünk, mánhogy mondok a léberdé, mer mink is benne vagyunk a stappoló junyiba oszt üdnepelni kell a munkát, akinek sose volt még velünk baja, merhogy sose bántottuk. De kár is vóna bántani a tisztességes munkát, akivel komaságba vagyunk. Oszt hogy igen hivogat-tak többfelé, hát mondok, mán csak elmenyünk. Lakavónára, a hol a derék Verhovajisták üdnepelnek meg ászlót szentelnek. Hát oda mán muszály elmenni, merhogy ott még sose vótunk, pedig sok derék magyar lakik azon a vidéken, oszt mondok Gelly Pistánál, Hegedüs Pálnál meg Hefflernél maly tsak eltölt-sük a zidót oszt mondok testi ital is csak megakad. A klivlandi szalonyosoknak most ugyis igen fáj a fejük a lájszni mijatt, hát mon-dok azokho most nem lyó benéz-ni potyára.

Oszt Bufalóba megtapasztajjuk asztat a fene nagy vizet, aki ugy esik, hogy innya se lehet belüle. Hát mondok a zojjan vizet szer-tem, akibül nem kell innya. Oszt a Marcirul még pikcsét is csinýátatok, merhogy viz mellett ugy se látta még öt senki.

Oszt ha mán átestünk ralyta, hát megirom a tapasztalatokat, merhogy itt mán okos ember min-denki, hát mér ne lennék én is. Hiszen elég öreg amérikás va-gyok hozzá.

Iszt Csikógégába meg nagy lesz a szavalás, merhogy magyar áldermányt választanak, hát errül esztet iri nekem onnan a zöreg kis Darázs, hogy aszondí hogy:

„Én irok most kendnek Pesta sógor, — akit ugy hivnak itten, hogy öreg kis Darázs. — Felfordult világ van itt, mer tejeles száj mondí a bajuszosnak, hogy — coki innen.

Ugy vagyon az dolog, hogy aldermány választás leledzene it-ten, Oklahomán, ahol jaz ma-gyarság igazi paradicsomja va-gyon, merhogy pizünk is van, meg egy csomó szalonyosunk, fő-képen peiglen a papunk se kis kutya ám, mer hogy ő kegyelmét hivik mindég zászlókat szentel-nyi potyáért. Hát azonban mégse jól gyün az ki, hogy valaki se tesz, se vesz, sem igr, sem ugy, erre vagy arra, vagy éppen hogy no... csak egyszerre föllép alder-mánynak, mintha ü is éppen olyan jó volna arra, mint teszem azt Várady Dani jelenlegi alder-mánunk is, aki ha parancsugat is a béré mögül ha ippeg ugy fordul a sorgya, de legalább szógálatjá-ra áll minden hozzáförduló ma-gyarnak, meg segít is rajta, mer-hogy én is ippeg 65 tallérjával lennék adósa. Mindazonáltal az magyar nevet növelte az amériká-nusok előtt is böcsülettel, főké-pen peiglen jó aldermányunk vót ökelme négy évig, hát csak aszondjuk, hogy jó lössz ezután is. Ippeg ezért fordulok mostan-ság Kendhe, hogy majd kidongi, nagy dicsőségösen, hogy sehogy se lehessen mán Tenkeji álder-mány, mivelhogy fijatal is hozzá, érdömöket se szerzött, no meg hát nem is rendelkezik avva, ami egy aldermánynak mégis csak megköveteltetik. Azér hát csak munkálkodjék nyugton az ő fé-nyös üzletjében tovább, mi mán csak Várady Dani jelenlegős alder-mányunkra aggyuk a szavaza-tunk, mer hogy ő mög is érdem-li azt, főképen pedig nem akari Oklahoma, hogy bajusz nélküli aldermánunk lögyék, mer hiszen kidongna bennünket az öreg Dongó világesufjára s akkó oszt híjába erőszené meg a nagy hangját a Füzó sógor is, nem nyomhatná el a nagy nevetségöt akkó se, ha a kis koma automo-bilját reá fektetné se. Tehátlan ezön okból kívánjuk szeretetvel kentektül mostan, hogy kidong-ják, miképen jaz ferbliben is rossz

az filkó, ha desznyóra gusztál az embör, azonképen mi is Várady gusztáljuk aldermánynak, nem peiglen az ifju életidőjü Tenkejit. Hát csak ezt akartam ám elmon-danyi, az igazságghol hüsége-sen.”

Hát mondok a zöreg amérikás mán tsak öreg amérikás marad, osztég a zottani magyaroknak van annyi eszek, hogy tuggyák, kire dukál szavalni. De azér ha-ragunni senkinek se kell, mer a harag nem egésségös.

Gyere no Marcink, oszt vágjuk be asztat a kommencijös szku-nernt!

**HA ESZE VAN
PÉNZE IS VAN!**

Milliókat szereztek már
találmányokkal!

Ha van egy jó gondolata, ne kés-lekedjék, míg más ellozza azt ma-gától és az fog az ön ügyetlensége miatt pénzt csinálni.

Mi segítjük kidolgozni
gondolatát!

Irja meg, min dolgozik, mellékel-jen leveléhez egy rajzot, csak olyat, minőt tud csinálni és mi azt a leg-pontosabban elkészítjük.

Ami praktikus, ami hasznos, a mu-re mindenütt szükség — olyan dol-gokon gondolkodjon és

gazdag ember lesz!

Mi veszünk és eladunk találmányo-kat!

Irjon magyarul és irjon bizalom-mal hozzánk:

H. J. SANDERS

74 Crilly Bld. Chicago, Ill.

Tyukszem! Bötök!

„KAP“ tyukszemirtó szere

fájdalom és baj nélkül távolít el tyukszemet és bötököt pár nap alatt.

KAP CO.

67 Third Ave. New York, N. Y.
No. 14—15

MIT MONDANAK A MAGYAROK?

—o—

A "Dongó" jubileumi számával mindenféle meg vannak elégedve az amerikai magyarok, amint azt az elismerő levelek bizonyítják. Alább közlünk néhány levelet.

Bridgeport, Conn.

A "Dongó" tizéves jubileumi számát megkaptam, s örömmel ragadom meg a tollat, hogy üdvözöljelek. Én tudom legjobban, hogy mily nehezségekkel kellett megküzdened, míg a nehéz munkában szinylődő magyarságnak ugyszólván egyedüli "búfelejtő"-jét szilárd alapokra helyezted. Adjon az egek ura továbbra is kedvet és kitartást nehéz munkádhoz, s kívánom, hogy a jövő tiz esztendőben arra a bizonyos "indsaj"-ra minél kevesebb szükség legyen.

Szlovenszky Ferenc

a Magyar B. S. E. Szöv. titkára.

Bécs 1913 aug. 8.

Fogadja kérem a sikeres kiállítású, tartalmas munkához őszinte szerencsekívánataimat.

Hoffmann Géza

csász. és kir. alkonzul.

Bridgeport, Conn.

A Bridgeporti Első 48-as Magyar B. S. Egylettől.

Az egyedüli amerikai magyar élelclap, a Dongó, fenállásának tizéves jubileuma alkalmából fogadja a fenti egyesület összes tagjainak őszinte üdvözlését és szerencsekívánatait.

Béres József,
elnök.Meskó Mihály,
jegyző.

Connellsville, Pa.

Fogadja a jubileumi számért elismerésemet.

Paulovits Róbert
plebános.

New York, N. Y.

Most, hogy tisztességesen elolvastam a jubileumi számot, most írom meg, hogy remek munka. Ha egy századrészt annyit eredményezne a business-siker, mint amennyi a jubilaris szám igazi

értéke: mondhatom, gond nélkül élhetne az öreg Dongó családjától.

Fáy Nándor.

Philadelphia, Pa.

A küzdelmes 10 esztendő — a Dongó jubileumi viszfényének — fényes bemutatását, a jubileumi számot köszönettel vettem kézhez és annak értékes szellemi kincseit, izléses művészi kiállítását élvezem. Jól esik tudnom, látom azt, hogy az teljesen a miénk alkotása. A jó Isten áldjon s virágoztasson kedves, szép nagy családdal együtt. Szerető öreg barátod

Kovácsi Miklós István
magyar ref. lelkész.

Charlestown, Mass.

A 10 éves jubileuma alkalmából kiadott diszkönyvet megkaptam, s fogadja érte hálás köszönetem. A könyv nem szorul dícséretre. Angol tartalma büszkesége az amerikai magyarságnak s ajánlatos volna minden magyar embernek munkába vinni és ebéd óra alatt kezébe nyomni amerikai polgártársainknak és felhívni figyelmüket arra, hogy hőseink neve arany betűkkel van beírva Amerika történetébe.

10 éves önfeláldozása (mert pályáját önfeláldozásnak tartom) alkalmával üdvözölöm önt. Ha esetleg fárasztó munkáját idáig siker nem koronázta, kérem önt, ne csüggedjen, hiszen az amerikai magyarság majd csak fel fog egyszer ébredni hosszas álmából és érdemük szerint fogja jutalmazni a "nemzet napszámóseit."

Klein Arnold.

Lackawanna, N. Y.

A jubileumi számért fogadja hálás köszönetemet. Mondhatom, hogy várakozásomat felülmúlta és hiszem, hogy minden olvasónak igényét kielégítette. Szerkesztő ur eddig is sokszor bebizonyította, hogy az amerikai magyarok ügyes bajos dolgait a szíven viseli, ezen munkájával pedig eddigi jóindulatu törekvéseit csak megkoronázta. Szívemből kívánom, hogy a magyarok Istené még sok számos évekig éltesse, hogy nemcsak nekünk Ame-

rikába a jobb megélhetés megszerzése végett kívánorolt magyaroknak, de a már itt született és nevelkedő gyermekeinknek is világító fáklyaként szolgálhasson.

Hegedüs Pál.

Baxter, W. Va.

Nagy örömmre szolgál az ön által kiállított 10 éves jubileumi szám. Igaz, hogy már több lapról kaptam jubileumi számot, de még ilyen nem jelent meg egy sem. Isten legyen működésével.

Horváth István.

Lorain, O.

El nem mulaszthatom, hogy tiz évi küzdelmes munkád megkoronázásánál úgy a magam mint családom nevében ki ne fejezzem szívből jövő, legjobb kívánataimat. Adjon az ég Ura erőt, egészséget, hogy a jövőben még nagyobb sikerrel működhes ide szakadt véreink érdekében. Remekül összeállított albumodért, mely házi könyvtárunkat fogja ékesíteni, fogadd köszönetemet.

Ujhelyi Antal.

Passburg, Canada.

Kívánunk az Uristentől friss jó egészséget és erőt, hogy még számtalan évekig donghasson szépről és jóról az amerikai magyaroknak.

Klucsarits János.

New York, N. Y.

Lapod jubileumi számát megkaptam. Boldognak érezheted magad minden sok szenvedés dacára is, hogy tiz esztendei munkád eredményeként becsületes lelkednek ezt a gyönyörűséges gyümölcsét adhattad a kezünkbe.

Az első jubileumot kövesse még több. Adja az Isten, hogy lelkednek fénye még soká utmutatója legyen a mi népünknek. Nagy szükségünk van arra, hogy becsületes munkában kipróbált és megedzett emberek legyenek azok, akik az amerikai magyarok jövődjének utját megmutassák, s azon a göröngyöket elsímítsák.

Lapod nemcsak a magyarok önértetét emeli, de egyben tanubizonyosság mellettünk az amerikaiak előtt is. Minden vezető amerikaiak a kezébe kéne adni

ezt a lapot, hogy láthassák belőle azt, hogy mi a kívándorlásunk kezdete előtt a vérünket adtuk azért a jólétért, amelyet a polgárháboru alapozott meg.

Megkérek küldj lapodból egyenlőre öt példányt, hogy azt amerikai ismerőseimnek megküldhessem. Nagy örömet okoz az nekem, hogy véled, lapoddal azoknak eldicsekedhetem. Hogy megmutathatom nekik, hogy mi magyarok nemcsak mint nyers munkaerő érünk megszámlálhatatlan milliókat ennek az országnak, de azt is, hogy ha kell, ugy mi ennek az országnak szabadságért éppenugy tudunk küzdeni, mint azok a magyarok, akik a polgárháboruban egyengették már az utat a ma itt élő milliónyi magyarságnak.

Áldjon meg az Isten, s kívánom, hogy a mi érdekünkben minden a jövőre épített reménység teljesedésbe mehesen.

Perényi Béla.

—o—

AMERIKAI VÉLEMÉNY.

A Dongó jubileumi száma révén az amerikai közvélemény is sokat foglalkozik az amerikai magyarokkal Pivány Jenő értékes történelmi tanulmánya után. Ujabban több amerikai lap megemlékezett a magyarok szerepléséről az amerikai polgárháboruban. Így a többi között a **New York Times** és ugyancsak a new yorki **Evening Telegram**. Ez utóbbi vezetőcikkben foglalkozik a dologgal.

Az amerikaiak közül közöljük Saulsbury szövetségi szenátor levelét. A levelet Perényi Béla new yorki honfitársunknak írta, amennyiben a Dongó jubileumi számát Perényi Béla küldte meg Saulsbury szenátornak. Az érdekes levelet ugy angol eredetiben, mint magyar fordításban közöljük és reméljük, hogy nem sokan fognak miatta nehezteni.

United States Senate,

COMMITTEE ON
COAST AND INSULAR SURVEY

August 12th, 1913.

Adalbert Perényi, Esq.,

New York City.

Dear Mr. Perényi:-

I read with a great deal of interest your recent letter calling attention to the important part taken by Hungarians in our late civil war, a full account of which is contained the number of „Dongo” which you kindly forwarded and which it gave me much pleasure to receive. Not only Mr. Kemény, the editor of this magazine, but it seems to me the members of the Hungarian nationality generally throughout the United States, are to be congratulated upon so handsome a publication, for certainly without their support a magazine of this class would not be possible. The cover page is especially striking and I have no doubt the general contents which unfortunately, excepting the very interesting article „Hungarians in the American Civil War”, I am not able to enjoy, must be equally as attractive.

Thanking you for your kind remembrance,
Yours very truly,

WILLARD SAULSBURY

IGEN TISZTELT PERÉNYI UR!

Nagy érdeklődéssel olvastam legutóbbi levelét, melyben figyelmet felhívja a magyarok fontos részvételére, az amerikai polgárháboruban, amelyről kimerítő s részletes tanulmány jelent meg a Dongó azon számában, amelyet ön szíves volt nekem megküldeni. Véleményem szerint nemcsak Kemény ur, a diszes lap kiadója szolgált rá az elismerésre, hanem a magyar nemzet Amerikában lakó minden egyes tagja is, mert ezek támogatása nélkül egy ilyen elsőrendű folyóirat kiadása nem lehetséges. A címlap különösen megkapó és nem kétlem, hogy tartalma, melyet a „Magyarok az Amerikai Polgárháboruban” című tanulmány kivételével, legnagyobb sajnálatomra nem értek meg, — ép oly tetszetős és hasznos. Szíves megemlékezéséért köszönetet mondva, vagyok

tisztelő hive
WILLARD SAULSBURY,

SCHWARTZ H. VILMOS

ÜGYVÉD ÉS HITES KÖZJEGYZŐ.

Iroda: 304 Superior Ave., N. W.

Lakása: 1832 East 101 Str.

Telefon: Main 639 és Cent. 6906 K.
Tel. Doan 2604-R és Princeton 2112-R.

JÓ BORT, JÓ EGÉSZSÉG!

2633 E. 89 St.

Én, Veterán Pesta hatvanszor esküszök, hogy soha olyan jó bort nem ittam, mint Juhász Pistánál a Boltonon. Azért a ki jó bort akar inni, vegyen tőle. Atreca:

JUHÁSZ ISTVÁN corner Kennedy és E. 89 Str., CLEVELAND, O.

HOTEL MIDDLESEX

Woodbridge-on (magyarul Ubrics) van Amerika egyik legtisztább hotelja, a melynek GALAJDA PISTA a tulajdonosa. Valóságos minta-szálloda.

Étel, ital s szivar olyan van nála, hogy az embernek hét réfre nyulik utána a nyála.

TALÁNYOK.

Mi ez?

M^K S⁰⁰⁰ EPE
U⁰⁰⁰ ÜN

A megfejtés díja: a Dongó
diszkötésű jubileumi száma.

A megfejtés beküldésének ha-
tárideje:

1913 szeptember 10.

A mult számban közölt talány
helyes megfejtése:

Hencegő legénykék.

Helyes megfejtést küldtek be
a következők:

Molnár István, Szórády Bálint,
Perényi Györgyné, Mesterházy
József, Kozora Mihályné, Czer-
lán Pál, Gyurkovics Erzsike,
Ruff János, Balogh József, Hor-
nyák J. A., Racinei Önképzőkör,
Máthé Katica, Horváth István,
Simó Károly, Makay János, Su-
bert István, Jakosa József, Ti-
már Menyhért, Kánya Gusztáv,
Nagy Mihály.

A jutalmul kitűzött könyvet
a Racinei Önképzőkör nyerte
meg.

Magyar egyletek figyelmébe!

PERÉNYI BÉLANÉ
ZASZLÓ- ÉS JELVÉNYKÉSZÍTŐ
megbízhatóságát hirdeti több, mint
kétszáz kézimunka himzéses magyar
disz-zaszló. — Árjegyzék és költség-
vetés kívánatra ingyen és bérmentve
küldetik. Minden levelet így tessék
címezni:

Mrs A. PERÉNYI
243 East 61 St., New York, N. Y.

"MAGYAR OTTHON"

105 St. (Woodhill Rd) 2929 sz. a.
Árnyékos nagy kerthelyiség
KITÜNŐ TÁNCFEREMMEL
egyleti társasági mulatságokra, plk-
nikkekre, a magyar nyelven a leg-
alkalmasabb és legkedveltebb hely.
FÉNYESEN BERENDEZETT

SALOON
Frissen csapolt Leisy sör. — Kitünő
hazai és belföldi italok.
Tulajdonos: **PIPI JÓZSEF**,
aki a magyarság pártfogását kéri.

HEINRICH FÉLIX

2740 Woodhill Rd., CLEVELAND, O.
Magyar építő és vállalkozó.

Amely házat ő épít, azt a víz se
mossa el, a ménkő se veri szét.
Építési terveket készít, árszabást ad.
Telephone: Cuy. Princeton 2558-W.

A. STRASSBURGER and Co.

Imakönyv, olvasmány, pipa, do-
hány és más hazai áru sehol nem
kapható oly nagy választékban, mint
nálunk.

925 FIFTH AVE., PITTSBURGH, PA.

Bridgeporti Rákóczi Egylet

Alakult: 1888 április 13.

TAGJA LEHET MINDEN MAGYAR KERESZTÉNY
FÉRFI ÉS NŐ.

Férfiak 16—45, nők 16—40 éves korig. — Gyermekek
4—16 éves korig.

Fizet heti \$6.00 betegsegélyt, \$150.00 félszegélyt és
\$900.00 halaleseti illetéket.

A gyermekosztály tagjai után \$100.00 temetési
költséget.

Osztályok alakíthatók a keleti államokban. —
Bővebb felvilágosítással szolgál:

TROLL VINCE titkár
626 BOSTWICK AVE., BRIDGEPORT, Conn.

MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLETEK SZÖVETKEZETE.

TAGJA LEHET MINDEN MAGYAR FÉRFI ÉS NŐ.

Halaleseti illeték ..... 1000 DOLLÁR

Temetési költség ..... 100 DOLLÁR

Teljes munkaképtelenségi segély ..... 500 DOLLÁR

Heti betegsegély ..... 6 DOLLÁR

MINDEN MAGYARNAK KÖTELESSÉGE LENNE BEALLANI EBBE A

LEGNAGYOBB, LEGREGIBB ÉS LEGOLCSÓBB TTESTÜLETBE.

1912 DEC 31-IG A BEALLÁSI DIJ FELÉRE VAN LESZÁLLITVA.

SZLOVENSZKY FERENC, titkár.

1418 State Str., BRIDGEPORT, CONN.

Egész Amerikában elismert
és legjobb egylet

AZ AMERIKAI ÉS MAGYARORSZÁGI EGYESULT
GRÓF BATHYÁNY FÉRFI ÉS NŐI BETEGSE-
GÉLYZŐ ÉS TEMETKEZÉSI EGYLET.

melynek chartere van az egész Egyesült Államokra.

SZÉKHELYE: PITTSBURGH, PA.

Alakult 1911. évi március 2-án.

Főpénztárosa 10,000 dollár biztosíték alatt van.

Halaleseti díj 1000 dollár, temetési költségre 100 dollár, heti betegsegély 9 dollár
s egy éven túl 250 dollár végkielégítés. Két kéz, két láb vagy két szem elveszté-
seért 1000 dollárt fizet. Egy kéz vagy egy láb elvesztése után 400 dollárt fizet,
egy szem elvesztése esetén az egylet 200 dollárt fizet a szerencsétlenül járt tagnak.

Az egylet főelnöke.

JAKAB JÓZSEF
1221 Harris Str., RICHMOND, IND.

Felvilágosítást ad:

HORNYÁK GYÖRGY, főpénztárnok, vagy **VARGA VILMOS**, főjegyző.
402 Grant Street, Pittsburgh, Pa. 402 Grant Street, Pittsburgh, Pa.

IRJON ALAPSZABÁLYOKÉRT!

LEPJEN BE AZONNAL!

RIZSÁK JÁNOS

Pénzszállító,
közjegyző és
váltó-üzlete.

129 SECOND STREET,

PASSAIC, N. J.

PÉNZT pontosan és gyorsan küld az ó-hazába: — HAJÓJEGYEKET Európába és
Európából Amerikába az összes hajókra elad. — MINDENMEMU OKIRATOKAT
szabályszerűen kiállít és konzulátusi hitelesített — UTBAIGAZÍTÁS, felvilágo-
sítás és tanács INGYEN. Bármilyen reá bízott ügyben pontosan és gyorsan jár el.

Peter W. Wren, elnök.
Fred W. Hall, pénzt.
Alapítóké \$200,000.— Főösszeg és
kifizetetlen haszon \$150,259.—
PEQUONNOCK NATIONAL BANK
BRIDGEPORT, CONN.
Ez a bank elfogadja úgy az egye-
sületek, mint az egyesek pénztét. Üz-
letfelelvel liberálisan és becsületos
üzleti alapon bányik. A Betegségélyző
Egyletek Szövetkezetének pénztét is
ez a bank kezeli.

Bridgeporti magyarok!

Aki igazán szép szalont akar látni,
ahol mindenféle italt és szilvart lehet
kapni, az keresse föl!

KÁRASZ FERDINÁNDOT
427-429 BOSTWICK AVE., A SAJÁT
HÁZÁBAN.

Aki még nála se találja jól magát,
az ugorjék a vízbe.

Dr. Farkas Géza

1958 Genesee St., CLEVELAND, O.
5000 DOLLÁR ÉRTÉK AZ
ÁLLAMOK TŐLÉSE
Magyarországi ügyek
gyors és pontos el-
dés, jogi tanács
Forduljon hozzá!

NINCS LAKODALOM,

ahová ne CSISZÁR PÉTERTŐL ren-
delniék a süteményt. De nem is eső-
da: mert a Csiszár süteményének ki-
lene határon nincs párja. Aki a jó
kenyeret, jó süteményt szereti, az
Csiszár Péternél rendelje: mert ak-
kor nem adja ki pénztét hiában.

CSISZÁR PÉTER

2803 East 79 Str., CLEVELAND, O.

SCHWARTZ B.

2830 E. 79 St., CLEVELAND, O.

KÖZJEGYZŐ. Pénzküldés a világ min-
den részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra.

Mindenféle ital kicsiben és nagyban.

Vidéki megrendeléseket is elfogad.

NOVÁK ISTVÁN

45 R. R. Ave. South Norwalk, Conn.
A legnagyobb magyar italkereskedés
Connecticut államban.
Rendelésre szállít bort, söröt és egyéb
italokat. A ki So. Norwalkon jár, tér-
jen be hozzá, mert nála jó bor, sör,
mérges és szilvar kapható.

Galbos János szalonjában
Vigan szól a nóta.
Pohár hozzá a hegedű,
A vonó a kóta.
Aki hozzá betér,
Meg nem bánja soha:
Mert Galbos itala
Nem hitvány mostoha.
GALBOS JÁNOS szalonja
9204 Cumberland Av., Cleveland, O.

Laczkó József szalonjában
Nincsen löre a pohárban.
Söre, bora, pálinkája
A verseny bárhol kiállja.
Pool-asztala, kuglizója
A jókedvet csak úgy szórja.
Térj be magyar egy jó szóra.
8107 Rawlings Av., CLEVELAND, O.

Bakarudon van egy csárda,
Horváth Miska a csaplárja,
Nála a sör mindig hideg,
A barátság mindig meleg;
Ha arra jársz magyar testvér;
Egy itala mindég betérj.
HORVÁTH MIHÁLY
9013 Buckeye Road.

Verhovay Betegs. Egylet

A LEGRÉGIBB MAGYAR EGYESÜLET AMERIKÁBAN.

Fizet 1000 dollár haláleseti illetéket.

Fizet továbbá \$500 félsegélyt, \$300 csonkulási díjat és 2 évig betegsegélyt.

Aki családját szereti, álljon be az egyesületbe. Minden felvilágosítást szívesen
megad.

GÁBOR ISTVÁN

FŐTITKÁR

308 Markle Bldg.

Hazleton, Pa.

ROTH BANKHÁZAI

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome Ave.,
McKeesport Pa.
110 Smithfield St.,
Pittsburgh, Pa.

DEMCHÁK ISTVÁN

LEGNAGYOBB MAGYAR PÁLINKA KERESKEDÉSE.

HAZAI BOROK, SZILVÓRIUM, TÖRKÖLY, VALÓDI JAMAICA-RUM.
AZ E. Á. BARMELY RÉSZÉBE KÜLD ITALT.

8933 BUCKEYE RD. (177 SO. WOODLAND) CLEVELAND, O.

IRJON ÁRJEJYZÉKÉRT